

[Bertel Dahlgaard.]

om, at i den illegale Presse blev det i Besættelsens sidste Tid netop ofte understreget, at hver enkelt, der havde deltaget i Modstandsbevægelsen, naar Besættelsen var forbi, selv ønskede at staa til Ansvar over for det danske Retsvæsen. Jeg tror, at dette Standpunkt fra Modstandsbevægelsens Side gjorde et meget stærkt Indtryk paa mange Mennesker og betød meget for mange Mennesker i denne Uhyggens Tid, hvor Stikkerdrabene vekslede med Clearingmordene. Det Løfte, der her blev givet, tror jeg man nu med Glæde skulde opfylde. Jeg mener slet ikke, at en saadan Klarlæggelse skulde foregaa paa den Maade, at de enkelte Tilfælde og de Personers Navne, det drejede sig om, kom til at foreligge for Offentligheden — jeg forstaar fuldt ud, at personlige Forhold kan gøre noget saadant vanskeligt —, men det maa være muligt at finde en Instans, som kan paatage sig Ansvaret over for det danske Samfund med Hensyn til denne Sags Afklaring. Jeg er overbevist om, at en saadan Fremgangsmaade i lige Grad er i hele vort Samfunds og i Modstandsbevægelsens Interesse. Hvis ikke disse Ting bliver afklaret nu, vil der blive liggende et Uromoment, der Gang paa Gang vil bryde igennem, og derfor siger jeg: Lad os een Gang for alle faa dette ryddet til Side. Jeg vilde gerne, om den højtærede Justitsminister over for Folketinget vilde fremsætte sin Anskuelse om dette Forhold.

Svend Nielsen: Den Ændring, som Landstinget har gennemført i Lovforslagets § 1, Stk. 2, kan mit Parti ikke tiltræde, og vi kan derfor ikke stemme for Lovforslaget. Vi kan nemlig ikke se, at denne Ændring overhovedet kan sagligt begrundes. Jeg ser saadan paa denne Ændring, at den kun kan tages som et Udtryk for den almindelige Demonstrationsvilje, der efterhaanden behersker visse Kredse i Landstinget, og som luftes ved enhver given Lejlighed, over for de Befolkningslag, som var med i Kampen for Landets Befrielse. Uanset hvorledes man ser paa denne Tilføjelse til § 1, Stk. 2, kan man ikke faa anden Opfattelse.

I det oprindelige Forslag hed det: „Interneringen kan ikke anses for uforskyldt, saafremt den paagældende under den tyske Besættelse har tilhørt Partier eller Organisationer, der har samarbejdet med eller er blevet støttet af Besættelsesmagten.“ Det siges saa klart, som det overhovedet kan siges, at har en Person været Medlem af en Organisation, der har samarbejdet med Besættelsesmagten eller er

blevet støttet af denne, saa har han ved sin egen Optræden faaet et saadant Skær over sig; at det er forstaaeligt, at han er kommet paa Interneringslisterne og er blevet taget i de første Dage efter 5. Maj. Og Meningen med denne Formulering er altsaa, at disse Folk, som ved deres egen Optræden har paadraget sig et saadant Skær, at de er blevet interneret, ikke kan forvente at faa nogen Oprejsning.

Den i Landstinget foretagne Ændring formulerer den paagældende Bestemmelse saaledes, at den kun kommer til at omfatte de Personer, der *paa utilbørlig Vis* har samarbejdet med eller er blevet støttet af Besættelsesmagten. Det vilde have glædet mig, om det høje Landsting havde præciseret lidt klarere, hvorfor disse Par Ord „paa utilbørlig Vis“ indføjes i denne Lovbestemmelse. Hvorfor?

Den højtærede Justitsminister har i sin Forelæggelsestale sagt, at han er gaaet med til denne Tilføjelse, fordi den i Realiteten intet betyder. Maa det ikke være mig tilladt at forespørge, om man i det parlamentariske Liv her i Danmark har to Ting, hvorigennem Lovene skal passere, blot for at eventuelt det ene af de høje Ting skal kunne indføje Bestemmelser i Lovene, som overhovedet intet betyder, som intet ændrer i den oprindelige Mening? Hvis ikke denne Tilføjelse har nogen Betydning, er det ganske urimeligt, at den er kommet ind i Loven, og har den en Betydning, vil det være rart at faa præciseret, hvad den dækker. Om Forholdet er det, at man har visse Organisationer her i Landet, hvorom det vel kan siges, at de har samarbejdet med Tyskerne eller er blevet støttet af Besættelsesmagten, men at muligvis visse Kredse vil definere Begrebet Samarbejde paa en saadan Façon, at der ikke bliver Tale om Samarbejde paa utilbørlig Vis, og at man saa for saadanne eventuelle Organisationers Medlemmer, der — fordi de nu engang har haft Tilhørsforhold til saadanne Organisationer — har været underkastet en kortere eller længere Internering, vil aabne Adgang til at faa Erstatning? Under alle Omstændigheder bør det klart præciseres, hvad Meningen er med denne Tilføjelse.

Hvad de øvrige Ændringsforslag angaar, kan vi tiltræde dem, men med Tilføjelsen i § 1, Stk. 2, vil vi ikke kunne stemme for Lovforslaget. Dette er under ingen Omstændigheder blevet klarere, tværtimod; man skal nu til at definere, hvad der kan betragtes som utilbørligt Samarbejde, og hvad der kan betragtes som tilbørligt Samarbejde fra de Organisationers Side, hvorom man